■ **یک تجربه بسیار مهم در این دوران عبارت است از بی‌اعتمادی به غرب که آیندگان باید از آن استفاده کنند. در این دولت معلوم شد اعتماد به غرب جواب نمی‌دهد و آنها کمک نمی‌کنند و هر جا بتوانند ضربه خواهند زد و اگر جایی هم ضربه نمی‌زنند به این دلیل است که نمی‌توانند**

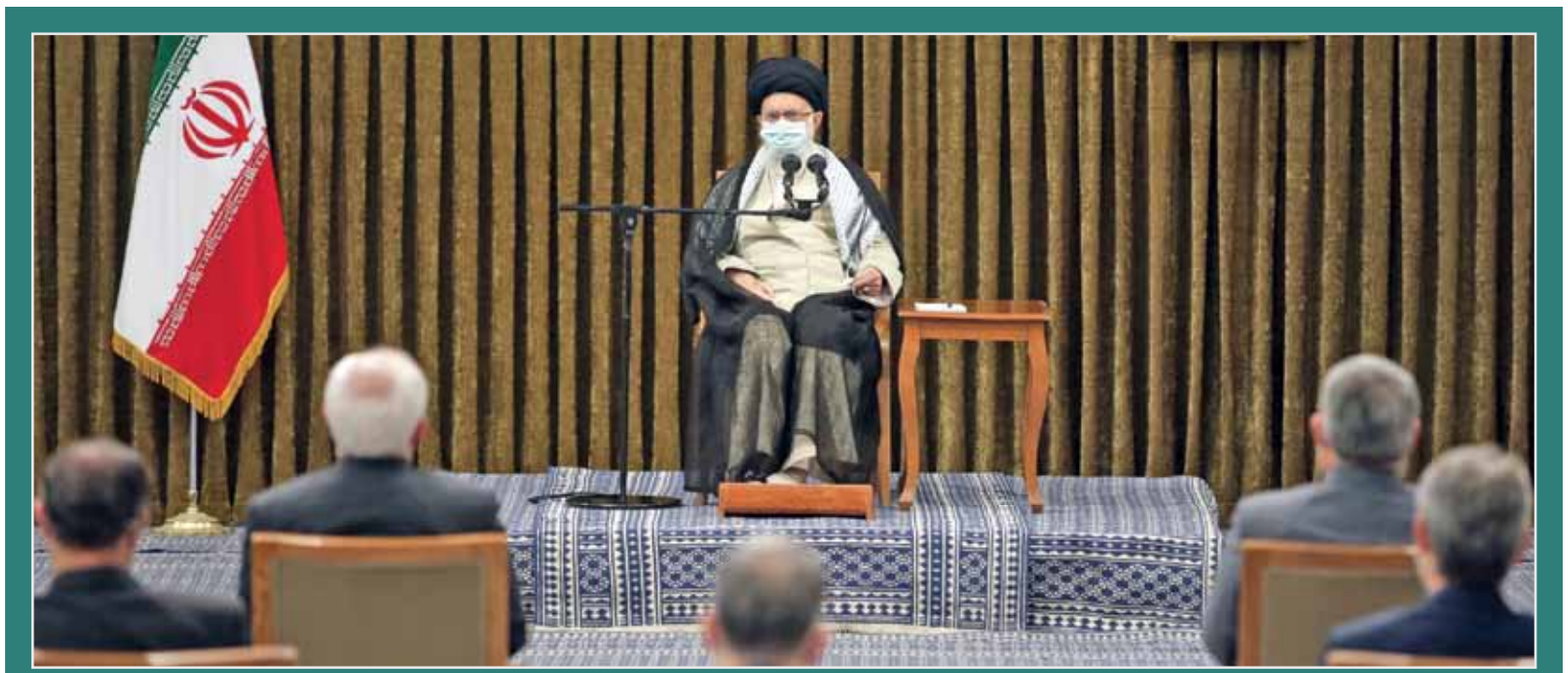

رهبر انقلاب در دیدار هیأت دولت با اشاره به لزوم استفاده از تجارب دولت‌های یازدهم و دوازدهم، جواب ندادن اعتماد به غرب را تجربه این دولت خواندند

اعتماد به غرب جواب نمی‌دهد

گروه سیاسی: رهبر حکیم انقلاب اسلامی صبح چهارشنبه هفته گذشته در آخرین دیدار رئیس‌جمهور و دولت دوازدهم با ایشان، با تبریک عید سعید غدیر به عموم مسلمانان بویژه ملت عزیز ایران، فرصت خدمت به مردم را نعمتی الهی دانستند و گفتند: برای شکر این نعمت باید از همه توان برای پیشبرد اهداف انقلاب استفاده کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، رهبر انقلاب اسلامی در این دیدار حادثه غدیر را از وقایع غیرقابل تردید برشمردند و گفتند: علاوه بر علمای شیعه بویژه علامه امینی که روایت غدیر را از ۱۱۰ نفر از صحابه و با سندهای معتبر نقل کرده، برخی علمای بزرگ و روشنفکران اهل سنت نیز بر غیرقابل تردید بودن این واقعه تأکید کرده‌اند.

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای سپس خطاب به اعضای دولت دوازدهم گفتند: هر کاری که در جهت خدمت به مردم و با نیت الهی و اخلاص انجام شده باشد، قطعا در دیوان الهی فراموش‌شدنی نیست و ذخیره واقعی دوران مسؤولیت چنین کارها و تلاش‌هایی است.

ایشان در ارزیابی عملکرد دولت گفتند: عملکرد دولت آقای روحانی در بخش‌های مختلف یکسان نبوده است، در برخی موارد طبق انتظارات بود اما در برخی موارد اینگونه نبود.

رهبر انقلاب با تأکید بر اینکه فرصت خدمت به مردم یک نعمت بزرگ است و باید آن را قدر دانست، خاطرنشان کردند: شکر این نعمت آن است از همه توان برای پیشبرد اهداف انقلاب استفاده شود، زیرا ما یک کشور انقلابی هستیم و مردم برای رسیدن به اهداف انقلاب فداکاری زیادی کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای لزوم استفاده از تجربه‌های دولت‌های یازدهم و دوازدهم در آینده را خاطرنشان کردند و افزودند: یک تجربه بسیار مهم در این دوران عبارت است از بی‌اعتمادی به غرب که آیندگان باید از آن استفاده کنند.

ایشان گفتند: در این دولت معلوم شد که اعتماد به غرب جواب نمی‌دهد و آنها کمک نمی‌کنند و هر جا که بتوانند ضربه خواهند زد و اگر جایی هم ضربه نمی‌زنند به این دلیل است که نمی‌توانند.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: مطلقا نباید برنامه‌های داخلی را به همراهی غرب منوط کرد زیرا حتما شکست خواهد خورد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خطاب به رئیس‌جمهور و اعضای دولت افزودند: هر جا که کارها را منوط به غرب و مذاکره با آن و آمریکا کردید ناموفق بودید و هر جا که بدون اعتماد به غرب، حرکت و از آنها قطع امید کردید موفق بودید و پیش رفتید.

ایشان به مذاکرات اخیر وین نیز اشاره کردند و ضمن ابراز رضایت از زحمات دیپلمات‌ها و عملکرد خوب بعضی از آنها در این مذاکرات، گفتند: آمریکایی‌ها در این مذاکرات، بر سر موضع عنادآمیز خود محکم ایستادند و یک قدم هم جلو نیامدند.

رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: آمریکایی‌ها در زبان و وعده می‌گویند تحریم‌ها را برمی‌داریم اما تحریم‌ها را برنداشتند و برنمی‌دارند، ضمن آنکه شرط هم می‌گذارند و می‌گویند که باید در همین توافق جمله‌ای بگنجانید که بعدا درباره برخی موضوعات صحبت شود و گرنه توافقی نخواهیم داشت.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: آنها می‌خواهند با گذاشتن این جمله، بهانه‌ای برای دخالت‌های بعدی خود درباره اصل برجام و مسائل موشکی و منطقه‌ای فراهم کنند و اگر ایران حاضر به بحث درباره آنها نشود، بگویند توافق را نقض کرده‌اید و توافق، بی‌توافق.

ایشان با تأکید بر اینکه آمریکایی‌ها کاملا ناجوانمردانه و خباثت‌آلود برخورد می کنند، افزودند: آمریکا هیچ ابایی از نقض قول و تعهدات خود ندارد، همان‌طور که یک بار توافق را نقض کرد و کاملا هم بی‌هزینه بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: اکنون هم که به آمریکایی‌ها گفته می‌شود، تضمین دهید که توافق را در آینده نقض نخواهید کرد، می‌گویند تضمین نمی‌دهیم.

ایشان در جمع‌بندی این بخش از سخنان خود تأکید کردند: این یک تجربه بسیار مهم برای دولت و دولتمردان آینده و همچنین برای همه فعالان در صحنه سیاسی است، البته این تجربه همواره از اول انقلاب وجود داشته اما در این دولت بیشتر از گذشته بوده است.

رهبر انقلاب اسلامی در پایان خطاب به رئیس‌جمهور و اعضای دولت گفتند: امیدوارم خداوند کمک کند، هر جا که هستید بتوانید به وظایف دینی و انقلابی خود عمل کنید.

پیش از سخنان رهبر انقلاب اسلامی، آقای روحانی، رئیس‌جمهور با تشکر از حمایت‌ها و هدایت‌های رهبر انقلاب از دولت در طول دوره ۸ ساله، گزارشی از اقدامات و فعالیت‌های دولت بیان کرد.

آقای روحانی رشد اقتصادی و کاهش تورم را از جمله دستاوردهای درخشان دولت در سال‌های ۹۳ تا ۹۶ دانست و گفت: دشمن با توطئه اقتصادی در سال ۹۷ به‌دنبال فروپاشی اقتصاد و کشور بود که شکست خورد.

رئیس‌جمهور، تشکیل شورای عالی هماهنگی اقتصادی در خرداد ۹۷ با دستور رهبر انقلاب اسلامی را از جمله مهم‌ترین کمک‌ها به دولت برشمرد و گفت: در مقابل تحریم نفت و مبادلات بانکی، توانستیم با افزایش تولید در پتروشیمی، صنایع معدنی و فرآورده‌های نفت و گاز، ارز مورد نیاز کشور را تأمین کنیم.

آقای روحانی همچنین به برخی دستاوردهای دولت مانند افزایش برداشت از مخازن نفت و گاز، رشد تولید محصولات کشاورزی، گسترش شبکه ریلی و افزایش تخت‌های بیمارستانی اشاره کرد و گفت: در ۲ مقطع جنگ اقتصادی و کرونا این واقعیت را تجربه کردیم که فقط باید روی پای خود بایستیم و با تکیه بر امکانات و ظرفیت‌های داخلی، نیازها را برطرف کنیم، چرا که هیچ‌کس به ما کمک نکرد و فقط پس از آنکه توانایی ایران در زمینه ساخت واکسن را دیدند، گشایش ناچیزی ایجاد کردند.

بازخوانی هشدارهای ۸ ساله به دولت روحانی در اعتماد خسارت‌بار به غرب

مایه عبرت

گروه سیاسی: «عبرت از تجربه ۸ سال گذشته در مواجهه با غرب» را می‌توان اصلی‌ترین محور آخرین دیدار رهبر انقلاب با هیات دولت فعلی دانست؛ دیداری که از برخی جهات با دیدارهای مشابه رهبر انقلاب با دولت‌های سابق تفاوت داشت. یکی از این تفاوت‌ها عدم بیان هیچ نقطه مثبتی برای دولت‌های یازدهم و دوازدهم بود. ایشان در جمع‌بندی سخنان‌شان تأکید کردند این یک تجربه بسیار مهم برای دولت و دولتمردان آینده و همچنین برای همه فعالان در صحنه سیاسی است.

به گزارش «وطن‌امروز»، رهبر حکیم انقلاب اسلامی صبح چهارشنبه گذشته در آخرین دیدار با رئیس‌جمهور و دولت دوازدهم لزوم استفاده از تجربه‌های دولت‌های یازدهم و دوازدهم در آینده را خاطرنشان کردند و فرمودند: یک تجربه بسیار مهم در این دوران عبارت است از بی‌اعتمادی به غرب که آیندگان باید از آن استفاده کنند. ایشان گفتند: در این دولت معلوم شد که اعتماد به غرب جواب نمی‌دهد و آنها کمک نمی‌کنند و هرجا که بتوانند ضربه خواهند زد و اگر جایی هم ضربه نمی‌زنند، به این دلیل است که نمی‌توانند. رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: مطلقا نباید برنامه‌های داخلی را به همراهی غرب منوط کرد، زیرا حتماً شکست خواهد خورد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خطاب به رئیس‌جمهور و اعضای دولت افزودند: هر جا که کارها را منوط به غرب و مذاکره با آن و آمریکا کردید ناموفق بودید و هر جا که بدون اعتماد به غرب، حرکت و از آنها قطع امید کردید، موفق بودید و پیش رفتید.

رهبر معظم انقلاب طی ۸ سال گذشته، چه قبل و بعد انعقاد توافق هسته‌ای و چه در زمان خروج آمریکا از برجام بارها نسبت به ایده اصلی دولت که مبتنی بر امتیازدادن به غرب به امید رفع مشکلات و نتیجه آن معطلی کشور بود، تذکر دادند.

اما این تجربه گران‌قیمت، تبعات اقتصادی، امنیتی و سیاسی برای کشور و مردم رقم زد. چگونه می‌شد از وقوع این تبعات جلوگیری کرد؟

بر این اساس بازخوانی تذکرات و هشدارهای دلسوزانه رهبری در مقاطع متعدد نسبت به گره زدن تمام مسائل کشور به توافق با طرف غربی برای عبرت گرفتن در آینده راهگشا خواهد بود.

■ **سال ۱۳۹۲**

بیانات در حرم مطهر رضوی (اول فروردین)

آمریکایی‌ها مدتی است از طرق گوناگون پیغام می‌دهند که خواهان مذاکره جداگانه با ایران درباره موضوع هسته‌ای هستند اما من بر اساس تجربه‌های گذشته به چنین گفت‌وگوهایی خوشبین نیستم.

دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت (۶ تیر)

کلید حل مشکلات، در ظرفیت‌ها و امکانات داخل کشور است که باید با خردمندی از آنها بهره گرفت.

بیانات در دیدار مسؤولان نظام (۳۰ تیر)

آمریکایی‌ها می‌گویند ما می‌خواهیم با ایران مذاکره کنیم. خب! سال‌هاست می‌گویند می‌خواهیم مذاکره کنیم؛ این یک فرصتی نیست که برای ما به وجود آوردند. من اول سال گفتم که خوشبین نیستم... چون تجربه من این را نشان می‌دهد. آمریکایی‌ها هم غیرقابل اعتمادند، هم غیرمنطقی‌اند، هم در برخوردشان صادق نیستند.

بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان (۱۲آبان)

بنده هم اول امسال در مشهد مقدس در سخنرانی گفتم [که] مذاکره در موضوعات خاص اشکالی ندارد؛ منتها گفتم من اعتماد ندارم، خوشبین نیستم به مذاکره، لکن می‌خواهند مذاکره کنند، بکنند؛ ما هم به اذن‌الله ضرری نمی‌کنیم. من فکر نمی‌کنم [از] این مذاکرات آن نتیجه‌ای را که ملت ایران انتظار دارد، بدست آید، لکن تجربه‌ای است و پشتوانه تجربی ملت ایران را افزایش خواهد داد و تقویت خواهد کرد؛ ایرادی ندارد اما لازم است ملت بیدار باشد.

پاسخ رهبر انقلاب به نامه رئیس‌جمهور (۳آذر)

دستیابی به آنچه مرقوم داشته‌اید در خور تقدیر و تشکر از هیات مذاکرات هسته‌ای و دیگر دست‌اندرکاران است و می‌تواند پایه اقدامات هوشمندانه بعدی قرار گیرد... ایستادگی در برابر زیاده‌خواهی‌ها همواره باید شاخص خط مستقیم حرکت مسؤولان این بخش باشد و چنین خواهد بود، ان‌شاءالله.

■ **سال ۱۳۹۳**

بیانات در بازدید از دستاوردهای هوافضا (۲۱ اردیبهشت)

نباید نیازهای کشور و برخی مسائل همچون تحریم‌ها، به مذاکره گره زده شود.

بیانات در دیدار مردم استان ایلام (۲۳ اردیبهشت)

اگر ظرفیت‌های داخلی را فعال کنیم و بر توان داخلی متمرکز شویم، آمریکا و قدرت‌های دیگر توانایی هیچ غلطی را اعم از نظامی و غیرنظامی نخواهند داشت و نخواهند توانست ملت ایران را با فشار زمین‌گیر کنند.

بیانات در دیدار مردم آذربایجان شرقی (۱۹ بهمن)

دشمن با اصل انقلاب مخالف است و حتی با قبول دیکته‌های آن در مساله هسته‌ای نیز تحریم‌ها برداشته نخواهد شد. در تحلیل شرایط و مشکلات اقتصادی کشور نباید برنامه‌ریزی دشمن را که آمریکا و چند کشور اروپایی دنباله‌رو آن هستند، نادیده گرفت. اقتصاد مقاومتی یعنی ما بنای اقتصادی کشور را جوری تنظیم کنیم و ترتیب بدهیم که تکانه‌های جهانی در آن اثر نگذارد. یک روز عزا نگیریم که نفت از ۱۰۰ دلار رسید به ۴۵ دلار؛ یک‌روز عزا نگیریم که آمریکایی‌ها ما را تهدید می‌کنند که فلان‌چیز و فلان‌چیز و فلان‌چیز را تحریم می‌کنیم.

بیانات در دیدار نمایندگان مجلس خبرگان (۲۱ اسفند)

تیم هسته‌ای که رئیس‌جمهور محترم انتخاب کرده انصافا خوب، امین، مورد قبول و دلسوزند و در حال کار و تلاشند اما با وجود این برادران خوب، من نگرانم، چون طرف مقابل حیله‌گر و اهل خدعه و نیرنگ است و از پشت خنجر می‌زند. آمریکایی‌ها همیشه در آستانه زمان تعیین شده برای پایان مذاکرات، لحن خود را سخت‌تر، تندتر و خشن‌تر می‌کنند تا اهداف خود را محقق کنند که باید مراقب این حیله بود.

■ **سال ۱۳۹۴**

بیانات در دیدار مسؤولان نظام (۲ تیر)

از اول نگاه ما به مذاکره‌کنندگان و طرف آمریکایی نگاه شک‌آلود بود... ما هم می‌گوییم توافق خوب، آمریکایی‌ها هم می‌گویند توافق خوب؛ منتها ما که می‌گوییم توافق خوب، منظورمان توافق منصفانه و عادلانه است؛ آنها که می‌گویند توافق خوب، توافق تمامیت‌خواهانه است.

پاسخ به نامه رئیس‌جمهور درباره مذاکرات هسته‌ای (۲۴ تیر)

در صورت تصویب، مراقبت از نقض عهدهای محتمل طرف مقابل صورت گرفته و راه آن بسته شود. بخوبی می‌دانید که برخی از ۶ دولت طرف مقابل به هیچ رو قابل اعتماد نیستند.

بیانات در دیدار مسؤولان نظام (۲۷ تیر)

به اینها نمی‌شود اعتماد کرد؛ اینها کسانی نیستند که حرف راست از دهان‌شان خارج شود؛ صداقت در اینها نیست.

بخشی از نامه رهبر انقلاب به رئیس‌جمهور (۲۹ مهرماه)

چگونگی رفتار و گفتار دولت آمریکا در مسأله هسته‌ای و مذاکرات طولانی و ملال‌آور آن، نشان داد این نیز یکی از حلقه‌های زنجیره دشمنی عنادآمیز آنان با جمهوری اسلامی است.

محصول مذاکرات که در قالب برجام شکل گرفته است دچار نقاط ابهام و ضعف‌های ساختاری و موارد متعددی است که در صورت فقدان مراقبت دقیق و لحظه به لحظه، می‌تواند به خسارت‌های بزرگی برای حال و آینده کشور منتهی شود. از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساسا با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرایی شدن آن در برجام به بعد از اقدام‌های ایران موکول شده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرف‌های مقابل تدارک شود. رفع تحریم‌ها هر چند از باب رفع ظلم و احقاق حقوق ملت ایران کار لازمی است، لیکن گشایش اقتصادی و بهبود معیشت و رفع معضلات کنونی جز با جدی گرفتن و پیگیری همه‌جانبه اقتصاد مقاومتی میسر نخواهد شد.

بخشی از پاسخ رهبر انقلاب به نامه رئیس‌جمهور (۲۹ دی)

- مراقبت شود طرف مقابل تعهدات خود را کاملا انجام دهد.

- به همه مسؤولان دولتی تذکر داده شود حل مشکلات اقتصادی کشور در گرو تلاش بی‌وقفه و خردمندانه در همه بخش‌ها در جهت اقتصاد مقاومتی است.

- در تبلیغات توجه شود در برابر آنچه در این معامله به دست آمده، هزینه‌های سنگینی پرداخت شده است.

■ **سال ۱۳۹۵**

بیانات در حرم مطهر رضوی (اول فروردین)

انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا هم چند ماه دیگر- هفت، هشت ماه دیگر- شروع خواهد شد و تا ۹ ماه دیگر این دولت فعلی آمریکا عوض خواهد شد و هیچ تضمینی وجود ندارد که این دولتی که بعدا به وجود خواهد آمد، همین تعهدات اندکی را هم که این دولت [فعلی] کرده است عمل بکند.

بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم (۱۱ مرداد)

۶ ماه هم از امضای برجام می‌گذرد، هیچ تأثیر محسوس و ملموسی هم در وضع معیشت مردم به وجود نیامده است... آن روز مسؤولان، هم به ما می‌گفتند، هم به مردم می‌گفتند که در این مذاکرات، قرار بر این است که وقتی ایران تعهدات خود را انجام می‌دهد، یکباره همه تحریم‌ها برداشته بشود؛ یعنی این مانعی که آمریکا سر راه ملت ایران ظالمانه و خباثت‌آمیز به وجود آورده بود، برداشته شود؛ خب! حالا ۶ ماه از این موعد گذشته است، برداشته نشده؛ ۶ ماه برای یک مملکت ۸۰ میلیونی زمان کمی است؟

بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم (۱۱ مرداد)

این برجام شد برای ما یک نمونه، یک تجربه.

بیانات در دیدار اعضای هیأت دولت (۳ شهریور)

در مورد برجام اولا بدحسابی‌های طرف غربی را یعنی به‌خصوص آمریکا را به حساب بیاوریم؛ مطلقاً در صدد این نباشیم که بدحسابی طرف مقابل را و بدقلقی طرف مقابل را و خیانت طرف مقابل را یک جوری توجیه کنیم.

بیانات در دیدار بسیجیان (۳ آذر)

دولت آمریکا کارهای متعددی کرد، تخلف‌های متعددی کرد، یکی دو تا نیست، تازه‌ترینش این تمدید تحریم ۱۰ ساله است. (اشاره به ۱۰ساله تمدید تحریم ایسا)

بیانات در دیدار فرماندهان نیروی دریایی ارتش (۷ آذر)

مشکلات فعلی در توافق هسته‌ای به خاطر عجله در زودتر به سرانجام رساندن توافق است.

■ **سال ۱۳۹۶**

بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان (۱۱ آبان)

بعضی‌ها هستند که می‌گویند حالا یک جوری، مثلا یک ذره با آمریکا کنار بیاییم، شاید دشمنی‌شان کم بشود؛ نه، حتی به آنهایی هم که به آمریکا اعتماد کردند، به آمریکا امید بستند، به سراغ آمریکا رفتند برای کمک گرفتن، رحم نکردند.

بیانات در دیدار مسؤولان نظام (۲۲ خرداد)

وقتی طرف مقابل با وقاحت می‌آید می‌ایستد و یک چیزی را می‌گوید، ما هر چه در این زمینه کوتاه بیاییم، حمل بر ضعف خواهد شد؛ حمل بر این خواهد شد که ما ناچاریم، ناگزیریم؛ احساس ناچاری در ما، دشمن را تشجیع می‌کند به اینکه بر فشارهای ناحق خودش بیفزاید.

بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان (۳۰ شهریور)

مذاکره اشکالی نداشت منتها در این مذاکره باید دقت و مراقبت لازم انجام می‌گرفت تا این‌جور نباشد که طرف مقابل، هر غلطی خواست بکند، نقض برجام محسوب نشود [اما] ما اگر یک مختصر تکانی بخوریم، نقض برجام محسوب بشود! این خطاست، این نباید اتفاق می‌افتاد؛ این به خاطر عدم اتکا و اعتنا به قدرت داخلی به وجود می‌آید.

بیانات در دیدار نخبگان جوان علمی (۲۶ مهر)

دولت‌های اروپایی، مساله برجام را تأکید کرده‌اند؛ او گفته بود که من پاره می‌کنم، چنین می‌کنم -یک غلطی کرده بود- اینها محکوم کردند، گفتند نه، نباید پاره کنید و اینها. بسیار خب! خوب است، یعنی این مقدارش را ما استقبال می‌کنیم و خوب [است]، لکن این کافی نیست که [فقط] به او بگویند شما برجام را پاره نکن!

در قضیه برجام این‌جور القا می‌شد که اگر توافق بکنیم دشمنی‌ها برطرف می‌شود، اگر توافق نکنیم با ما دشمنی می‌کنند؛ خب! توافق هم کردیم، [اما] دشمنی‌ها برطرف که نشده، زیادتر هم شده.

■ **سال ۱۳۹۷**

بیانات در دانشگاه فرهنگیان (۱۹ اردیبهشت)

بنده از روز اول بارها و بارها گفتم به آمریکا اعتماد نکنید!... یکی از چیزهایی که بنده آن‌وقت، به‌خصوص روی آن تصریح کرده بودم این بود که گفتم ما این قرارداد را قبول می‌کنیم به این شروط - چند شرط بود- یکی از شرط‌ها این بود که گفتیم رئیس‌جمهور وقت آمریکا بنویسد و امضا کند که تحریم‌ها برداشته شد؛ این جزو شرایط ما بود، جزو شرایط بنده بود؛ خب، مسؤولان محترم زحمت کشیدند، تلاش کردند، عرق ریختند، [ولی] نتوانستند و این نشد و نتیجه‌اش این است که دارید مشاهده می‌کنید: ۲ سال، ۲ سال‌ونیم گذشته است، ما به همه تعهدات عمل کرده‌ایم، این مردک می‌آید بیرون و می‌گوید که من قبول ندارم و خارج می‌شوم و چنین می‌کنم و چنان می‌کنم. حالا گفته می‌شود که برجام را می‌خواهیم با این ۳ کشور اروپایی ادامه بدهیم؛ من به این ۳ کشور هم اعتماد ندارم. من می‌گویم به اینها هم اعتماد نکنید.

بیانات در دیدار هیأت دولت (۲۴ تیر)

طرف‌های اروپایی موظفند تضمین‌های لازم را درباره برجام بدهند اما نباید اقتصاد کشور به این موضوع گره زده و معطل آن شود.

بیانات در دیدار سفیران و مسؤولان وزارت خارجه (۳۰ تیر)

بنده از قدیم این نکته را خاطرنشان می‌کردم که روی حرف و حتی امضای آمریکایی‌ها نمی‌توان حساب کرد، بنابراین مذاکره با آمریکا هیچ فایده‌ای ندارد. تصور حل مشکلات از راه مذاکره یا رابطه با آمریکا خطایی واضح است.

بیانات در دیدار قشرهای مختلف مردم (۲۲ مرداد)

آمریکایی‌ها چون متکی هستند به قدرت نظامی و قدرت پولی و قدرت رسانه‌ای، وقتی که با یک طرفی می‌خواهند مذاکره کنند، اهداف اصلی خودشان را قبلا برای خودشان مشخص می‌کنند؛ حالا بعضی از آن اهداف را به زبان هم می‌آورند، بعضی را هم نمی‌گویند؛ در اثنای کار مرتب دبه می‌کنند، مرتب اضافه می‌کنند، مرتب چانه می‌زنند اما اهداف اصلی برای خودشان مشخص است. از طرف مقابل مذاکره امتیاز نقد می‌خواهند، از او وعده قبول نمی‌کنند؛ می‌گویند ما اطمینان نداریم، امتیاز نقد از او مطالبه می‌کنند؛ کما اینکه ما در برجام این را تجربه کردیم. حالا با این دولت، با این رژیم زورگوی متقلب، باید نشست مذاکره کرد؟ چرا مذاکره کنیم؟ برجام نمونه واضح این است. تازه بنده سخت‌گیری می‌کردم -که البته همه خطوط قرمزی که ما معین کرده بودیم رعایت نشد- طرف مقابل این‌جوری رفتار کرد، این‌جوری عمل کرد. خب! با این طرف مقابل نمی‌شود مذاکره کرد.

بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش (۱۹بهمن)

درباره آمریکا هم از چند سال قبل و در مذاکرات هسته‌ای، هم در جلسات خصوصی و هم در جلسات عمومی مکرر به مسؤولان می‌گفتم به آمریکایی‌ها اعتمادی ندارم و شما هم به قول و حرف و لبخند و امضای آنها اعتماد نکنید. اکنون نتیجه این شده است که مسؤولانی که آن روزها مذاکره می‌کردند، خودشان می‌گویند آمریکا غیرقابل اعتماد است. باید از اول این را تشخیص می‌دادند و بر این مبنا حرکت می‌کردند.

■ **یک تجربه گرانقیمت**

همان‌گونه که مشاهده شد. رهبر معظم انقلاب اسلامی در زمان مذاکرات برجامی و همچنین پس از خروج آمریکا از برجام، هشدارها و تذکرات لازم را دادند. محور تذکرات ایشان علاوه بر عدم اعتماد به طرف آمریکایی، تاکید بر معطل نماندن کشور به خاطر مذاکرات و عدم اعتماد به طرف اروپایی برای پیشبرد برجام بدون حضور آمریکا بود. این تذکرات توسط دولتی‌ها به اندازه کافی جدی گرفته نشد. به طوری که حتی پس از یک سال از خروج آمریکا از برجام، همچنان چشم مسؤولان دولتی به اروپا بود و امید خود را به آنان بسته بودند؛ امیدی که دیری نپایید تا به ناامیدی گراید. «وطن‌امروز» در گزارش خود در آذر ۹۹ به بازخوانی برخی اظهارات مقامات دولتی درباره توافقنامه هسته‌ای پرداخت:

■ **اعتماد ظریف به قول اوباما**

مرور اظهارات محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در گفت‌وگو با شبکه پی‌بی‌اس آمریکا (شهریور ۹۳) کاملا فضای بی‌اعتمادی دولت روحانی به آمریکا را نشان می‌دهد. ظریف می‌گوید: ما محدودیت‌هایی را که پرزیدنت اوباما برای وادار کردن کنگره به لغو تحریم‌ها با آن مواجه است، درک می‌کنیم و همان‌طور که نمی‌پذیریم آنها از ما امری غیرممکن را بخواهند، ما هم از آنها نمی‌خواهیم اقدامی غیرممکن انجام دهند. ظریف افزود: ما در امور داخلی آمریکا دخالت نمی‌کنیم، اگر اوباما به ما قول می‌دهد که کاری بکند، ما آن را می‌پذیریم و به قولش احترام می‌گذاریم.

وزیر امور خارجه ادامه می‌دهد: هیچ فرد جدی‌ای در ایران به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نیست، چرا که مردم محاسبات استراتژیک بسیار جدی دارند. مردم ایران به آمریکا اعتماد ندارند، ما می‌توانیم آن را تغییر دهیم. و این برای همه ما مهم است که به‌جای زندگی در گذشته، تاریخ جدیدی را رقم زنیم! رقم زدن این تاریخ جدید با تلاش برای ایجاد سازوکارهایی است که به طور علمی مانع ساخت بمب هسته‌ای توسط ایران می‌شود!

■ **حق با رهبری بود**

عباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه و عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده ایرانی در مذاکرات هسته‌ای در بخشی از گفت‌وگوی خود با پایگاه دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب در بهمن‌ماه سال گذشته به خوش‌بین نبودن رهبر انقلاب به طرف مقابل در مذاکرات اشاره کرده و اعتراف می‌کند حق با رهبر انقلاب بوده است. عراقچی در این باره می‌گوید: مهم‌ترین و شیرین‌ترین خاطره من از حمایت‌هایی است که رهبر انقلاب در طول دوران مذاکرات داشتند. ایشان هیچ‌گاه نسبت به مذاکره و نیت طرف‌های مقابل خوش‌بین نبودند و از روز اول تا آخر هم فرمودند که خوش‌بین نیستند. البته مشخص هم شد که حق با ایشان بود و در همه موارد این مساله روشن شد.

[خوش‌بینی و بدبینی در دنیای سیاست معنا ندارد!]

رئیس‌جمهور که در سال‌های ابتدایی دولت به امید یک توافق پیروزمندانه هسته‌ای نشسته بود، بدون توجه به هشدارها با دلخوشی به دستاوردهای خیالی توافق با غرب با اعتماد به نفس از عدم خوش‌بینی و بدبینی در دنیای سیاست سخن می‌گفت. بر این مبنا حسن روحانی در گفت‌وگوی زنده تلویزیونی خود با مردم در ۹ اردیبهشت‌ماه سال ۹۳، با بیان اینکه دنیا امروز می‌بیند ما با منطق با جهان حرف می‌زنیم، گفت: دنیای سیاست دنیای شعار نیست و آنها که فکر می‌کنند اگر با صدای بلند و با درشتی با دیگران صحبت کنند در دنیا پیروز می‌شوند، مسائل سیاسی را خوب نمی‌شناسند، البته اگر قصدمان تعامل باشد نه تقابل. روحانی با بیان اینکه اگر مبنا تعامل سازنده باشد، می‌دانیم که تعامل سازنده راه خود را دارد و دولت این راه را بخوبی می‌شناسد و تا امروز موفق بوده و خواهد بود، افزود: خوش‌بینی و بدبینی در دنیای سیاست معنا ندارد و باید واقع‌بین باشیم. رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: به سهم خودم با شناختی که از دنیا و مساله دارم، نسبت به مذاکرات بدبین نیستم اما اینکه آیا در زمان ۶ ماه بتوانیم به توافق برسیم، وابسته به این است که طرف مقابل ما آماده تعامل درست باشد.